

Søfartens Arbejdsmiljøråd

Årsberetning 2003

Beretning 2003

2003 var det 10. år
for Søfartens Arbejdsmiljøråd

2003 var det tiende år for Rådets virksomhed, hvorfor vi den 1. december kunne markere et mini jubilæum ved at holde en statuskonference. Næde Rådet sine mål for de første 10 år? Såvel ud fra en faglig som en økonomisk vurdering? Svaret blev et markant ja fra såvel erhvervets parter som fra myndighederne. Om end det er svært at dokumentere i nøgne tal, så er der bred enighed om, at arbejdsmiljøet i den danske handelsflåde er blevet væsentligt forbedret i perioden. Især når det gælder det fysiske arbejdsmiljø. Men også det psykiske arbejdsmiljø er sat på dagsordenen og tiltag iværksat med henblik på en forbedret trivsel om bord.

Som noget nyt er fokus i stigende omfang rettet mod livsstil og sundhedsfremme. Derfor blev der i år iværksat et pilotprojekt hos AP Møller og DFDS for at kortlægge interessen for kost- og motionsforholdene blandt søfolk.

Undersøgelsen har bekræftet, at der er et stigende behov for at gøre noget mere for at tilgodese en sund levevis, hvorfor et

Projekt Sundhedsfremme vil blive iværksat i hele handelsflåden i 2004. Men også på de traditionelle områder har der været stor aktivitet i årets løb. Flere væsentlige branchevejledninger så dagens lys. Færden om bord og Arbejde på vogndæk blev færdiggjort, og ikke mindst blev Coaster-kittet udsendt. Coaster-kittet imødekommer et stort behov i den

lille tonnage og blev da også rigtig godt modtaget. I øvrigt har året vanen tro været præget af godt samarbejde mellem sekretariatet, bestyrelsen - og dermed erhvervet. Økonomisk viser året et overskud på 1 mio kroner, som vil blive anvendt til nye initiativer i de kommende år, hvor Rådet forventer et øget aktivitetsniveau.

På det politiske plan noterede vi os, at der blev varslet en arbejdsmiljøreform i land. Umiddelbart forventer bestyrelsen ikke, at dette vil påvirke Rådets opgaver, da Rådets rolle i dansk søfart hviler på sine egne forudsætninger. Men naturligvis har bestyrelsen diskuteret mulige scenarier på længere sigt. Arbejdsmiljødebatten ændrer karakter i disse år, og tendensen går mod en bredere tolkning. Søfart skal i stigende omfang betragtes i globalt perspektiv, ligesom det er hele sømandens liv, der kommer i fokus, når der tales sundhed og sikkerhed. Det er håbet, at en mere offensiv og international satsning fremover kan vise sig hensigtsmæssig. Med ti års erfaringer fra dansk skibsfart er Rådet fagligt set rustet til at tilbyde arbejdsmiljørådgivning til skibe under udenlandsk flag. Hvorvidt og hvordan dette i givet fald skal ske, vil blive diskuteret med erhvervet i 2004.

Frede Kristiansen
Formand

Niels-Jørgen Hilstrøm
Næstformand

Bestyrelsen i Søfartens Arbejdsmiljøråd

Frede Kristiansen, formand, Danmarks Rederiforening og Bilfærgernes Rederiforening

Niels-Jørgen Hilstrøm, næstformand, Metal Søfart og Statsansattes Kartel

Jens Fage Pedersen, Søfartens Ledere, Dansk Navigatørforening
Hans Henrik Petersen, Danmarks Rederiforening og Bilfærgernes Rederiforening
Per Jørgensen, Maskinmestrenes Forening
Jørgen Folmer, Rederiforeningen af 1895
Søren Sørensen, Sømændenes Forbund i Danmark
Michael Wengel-Nielsen, Rederiforeningen for mindre Skibe

Ole Philipsen, Dansk Sø-Restaurations Forening og Radiotelegrafistforeningen af 1917
Peter Burkal, Scandlines og HORESTA
Henrik Hansen, RBF og HK
Svend Bojesen, Farvandsvæsenet og Statsskibene

Medarbejdere
Morten Vinter, Sekretariatschef
Tonna Holm, Seniorkonsulent
Jan L. Høyer, Arbejdsmiljøkonsulent
Søren Bøge Pedersen, Arbejdsmiljøkonsulent
Hanne B. Nielsen, sekretær

Opgaver udført i 2003

Sundhedsfremme

Rådet har i 2003 sammen med rederierne AP Møller og DFDS iværksat et pilotprojekt om kost og motion. Undersøgelser af søfolks dødelighed har nemlig vist, at livsstilsfaktorer spiller en ganske væsentlig rolle for søfolks helbred. Samtidigt blev en vurdering af Body Mass Index (BMI) gennemført hos danske søfolk. Den viser, at søfolk er relativt overvægtige i forhold til folk med beskæftigelse i land. Rådet har derfor igangsat et projekt, der systematisk fokuserer på livsstil og sundhedsfremme.

Besøg på skibe

I 2003 var Rådets medarbejdere og konsulenter på 62 registrerede skibsbesøg, heraf 20 medsejladser. Skibsbesøgene er meget væsentlige for Rådets funktion. Det er om bord, teori bliver omsat til praksis med mulighed for at observere og diskutere besætningens daglige vilkår. Konkrete opgaver som målinger, demonstration af udstyr eller korte møder om sikkerhed og sundhed må af praktiske grunde ofte finde sted ved et havneophold. Opsøgende virksomhed på mindre skibe har været en del af prioriteringen, men målsætningen er naturligvis at få besøgt et bredt udsnit af de skibe og rederier, der er tilmeldt Rådet. Skibenes spredte fartområder og ofte usikre fartplaner kan gøre det tidskrævende at gennemføre besøg eller medsejladser, men det er fortsat vor vurdering, at den omkostning er nødvendig, såfremt Rådets indsats skal forblive troværdig.

Projekt Coaster

De små skibe har særlige problemer i en informationstung tidsalder. Resurserne er såvel menneskeligt som økonomisk ofte under stort pres. Der er brug for en specifik indsats målrettet den lille tonnage. På arbejdsmiljøfronten blev det i 2003 til et Coasterkit, der på enkel vis tager fat på de vigtigste problemstillinger. Vejledningen blev godt modtaget i de små skibe. Vi har fulgt op med en kampagne, hvor alle de involverede rederier og skibe har fået et tilbud om besøg og yderligere rådgivning. Den indsats fortsætter i 2004.

Branchevejledninger

Færden om bord blev den tredje branchevejledning fra Rådet. Emnet er meget væsentligt, da almindelig færdsel forårsager de fleste arbejdsulykker om bord med varig invaliditet til følge. I årets løb har der også været arbejdet med branchevejledninger om Arbejde på vogndæk, som blev klar primo 2004, og Kabysvejledningen, der bliver færdig senere i 2004. Endelig har der i 2003 været lagt mange kræfter i en vejledning om arbejdet på tankskibe, men den blev ikke færdig inden årets udgang.

Filmproduktioner

Der er i 2003 lavet en film om svejsearbejde til særlig brug for udenlandske søfolk i danske skibe. Derudover er der produceret en film om arbejdsfunktionerne i cateringafdelingen på store passagerskibe og en film fra en medsejlad i et mindre skib, hvor kaptajnen er eneste dansker om bord. Filmen beskriver de udfordringer, der ligger i at være chef og menneske i en multinational besætning. Vilkår som flere danske officerer i fremtiden formentlig bliver præsenteret for? Sammen med Green & Jakobsen har vi desuden produceret en film om konflikthåndtering til søs.

Uddannelsesaktiviteter

Rådet har gennemført flere basiskurser i psykisk arbejdsmiljø. Vi tror, at der i søfarten er behov for målrettede kurser om trivsel og psykisk arbejdsmiljø, hvorfor udbuddet bliver øget og markedsføringen intensiveret. Rådet gennemførte i 2003 et nyt underviserkursus for § 16 instruktører. På de almindelige § 16 kurser deltager Rådet fortsat i stor udstrækning med oplæg om Rådets mange tilbud til søfarten. Vi tror, at behovet for efteruddannelse om arbejdsmiljø i bred forstand vil stige, hvorfor Rådet vil søge at styrke sin indsats på denne front.

Kommunikation

Rådet har i 2003 styrket sin informationsaktivitet og fornyet vor hjemmeside, www.seahealth.dk, ligesom bladet SøSikker har fået nyt lay out. Rådet deltager i møde- og informationsvirksomhed, når rederier eller organisationer ønsker det. Det er afgørende for Rådets succes, at der er en aktiv og synlig kommunikation om de sundheds- og sikkerhedsmæssige temaer i søfarten.

Temadag om APV og ISM

Årets temadag om ISM- og APV-koden viste, at forståelsen for arbejdsmiljøreglerne er stigende. Reglerne er ikke papir for papirets skyld, men et værktøj til et sundt og sikkert arbejdsmiljø. Skriftligheden i APV og ISM har især irriteret. Debatten viste, at begge er ved at finde deres plads i det arbejdsmiljøforbedrende arbejde på en mere pragmatisk måde, så der også er plads til det gode sømandskab og dets praktiske tilgang til opgaverne.

De første 10 år

På en konference i december i anledning af Rådets 10 års fødselsdag kunne vi glæde os over entydig opbakning fra erhvervets parter, fordi vi har været med til at ændre og forbedre sikkerhedskulturen i dansk søfart. Der er fortsat mange opgaver at løse - ikke mindst omkring trivsel, stress og livsstil. Intet tyder på, at behovet for at have fokus på de emner falder i fremtiden. Således forudså en af foredragsholderne, at fremtidens blafrende arbejdsbegreb i endnu højere grad end i dag vil sætte fokus på arbejdsmiljø.

Resultatopgørelse

For 1. januar – 31. december 2003

	2003	2002
Indtægter	6.244.601	5.485.381
Aktivitetsudgifter	1.620.534	1.961.609
Bruttoresultat af aktiviteter	4.624.067	3.523.772
Personaleudgifter	2.400.046	2.206.571
Andre driftsudgifter	1.216.660	1.054.425
Driftsresultat	1.007.361	262.776
Finansielle indtægter	74.464	60.197
Finansielle udgifter	4.063	152
Årets resultat	1.077.762	322.821

Balance pr. 31. december 2003

AKTIVER		
Driftsmidler og inventar	194.821	310.511
Andre tilgodehavender	18.762	0
Anlægsaktiver i alt	213.583	310.511
Tilgodehavender fra salg af varer og tjenesteydelser	432.831	471.723
Periodeafgrænsningsposter	647.863	20.617
Likvide midler	4.807.039	4.976.073
AKTIVER I ALT	6.101.316	5.778.924
PASSIVER		
Egenkapital pr. 1. januar 2003	3.578.937	3.256.116
Årets resultat	1.077.762	322.821
Egenkapital i alt	4.656.699	3.578.937
Leverandører af varer og tjenesteydelser	695.350	633.284
Anden gæld	749.267	616.303
Periodeafgrænsningsposter	0	950.400
PASSIVER I ALT	6.101.316	5.778.924

REVISIONSPÅTEGNING

Konklusion

Det er vor opfattelse, at årsrapporten giver et retvisende billede af rådets aktiviteter, passiver og den finansielle stilling pr. 31. december 2003 samt af resultatet af rådets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2003 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

København 11. maj 2004

Buus Jensen
Statsautoriserede revisorer

Gert Olsen
Statsautoriseret revisor

Arne Sørensen
Statsautoriseret revisor

